

Robert. E. Trevethan

BALLANGER

**VJESNIKOVA
PRESS
AGENCIJA**

Glavni i odgovorni urednik: Milivoj Pašiček
Izdavač: NISPRO VJESNIK (predsjednik Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak)
– OOUR Informativno-revijalna izdanja (direktor Božidar Radman) Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić

Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4

Telefoni: 041/526-099, 515-555, 519-555 i 333-333

Telex: 21 121 YU VSK

Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.), Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl. i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac (pomoćnik gl. i odg. urednika) Tisak: NISPRO
»Vjesnik«, OOUR Novinska rotacija i OOUR TM

Urednik: Ana Hrastović
Grafički urednik: Ivica Bartolić

Robert E. Trevethan: Ballanger
Naslov originala: Ballanger

Copyright: VPA

Recenzija: Branko Kosec

Prijevod: Lucija Posavec

Laso broj 807 izlazi 31. 3. 1989.
u nakladi od 60.000 primjeraka.

I

Nevolje su počele u zoru. Žabe na muljevitim obalama rijeke Nueces iznenada su prestale kreketati. Ballanger je pio kavu. Odjednom začuje povike i topot kopita.

Odmah je prepoznao glas. Cotton Johnson! Nitko se nije mogao tako derati kao njegov stari prijatelj.

— Hej, Ballanageru! Gdje si? Javi se!

Ugledavši prijateljev šešir široka oboda kako proviruje kroz žbunje na drugoj obali rijeke, Ballanger skoči na noge i javi se.

— Jime! — ponovo vikne Cotton izbjivši na malu čistinu. — Tražim te cijelu vječnost! Pričeka!

On podbode konja i potjera ga preko rijeke.

Kad su prešli na drugu obalu, Cottonu je trebalo prilično vremena dok je smirio konja.

— Što se dogodilo? — upita Ballanger.

— Tvoj brat Dave... — započ-

ne Cotton trepćući sivoplavim očima.

Ballanger protrne.

— Što mu se dogodilo? — gotovo promuca.

— Potukao se i šerif Dicker strpao ga je u zatvor.

— Potukao? Zašto?

— Pa... Izgorjela je zgrada suda — objasni Cotton.

— I oni misle da je to Dave učinio? — s nevjericom će Ballanger.

— Ne.

— Pa što se, dovraga, dogodilo? — vikne Ballanger, iznerviran Cottonovim oklijevanjem.

Cotton dlanom obriše usta, a onda počne pričati:

— Zgrada suda je potpuno izgorjela. Sve je uništeno: katastarske knjige, arhiv, knjige s registriranim žigovi za stoku... sve. Rube Tate se sa svojim kaubojima upravo bio vratio iz Wichite, kamo je, kao što znaš, odveo stoku na prodaju. Tvoj je brat pokušao uzeti novac za četrdeset goveda s vašeg ranča

koje su, po dogovoru, odveli zajedno sa svojom stokom, ali je Rube odbio platiti. Rekao je kako je, na nesreću, zgrada suda izgorjela i da nema nikakvih dokaza da je on odveo i vaša goveda. Prema tome, nije dužan ništa platiti...

— Baš me briga što on govori! — bijesno će Ballanger. — Krvavo smo se namučili dok smo skupili stoku za tu prodaju. Rube nam je dužan platiti svako govedo, osim uobičajene vozarine:

— To je nepisani rančerski zakon — kimne Cotton — ali tako ne misli Rube Tate, a ni njegova braća. Dave se pograbio s Rubeom u Varleyevoj trgovini. Ondje su bili Hamm i Billy Zea Tate. Potukli su se i napravili veliku štetu. Varley kaže da šteta iznosi četiri stotine dolara. Billy Zea i Dave su završili iza rešetaka. Varley je odlučio ne podnijeti tužbu ako mu podmi-re štetu. Rube je platio za svog brata dvije stotine dolara. Billy Zea je pušten, a Dave je još u zatvoru.

Ballanger duboko uzdahne.

On nije imao dvije stotine dolara. Očekivao je dobiti novac od prodane stoke. On bi mu pomogao da preživi do jeseni. Dotad bi ponovo skupio stoku za prodaju. Još ga je više ozlovoljila pomisao na šerifa Zudda Cickera koji je bio u dosluhu s Tateom i najvećim rančerom u okrugu — Sladeom Cannonom. Slade je bio i vlasnik »Zelene dame«, najvećeg saluna u gradu.

Cotton Johnson zapali cigaretu.

— O čemu razmišljaš, Jime? — upita Ballanger.

— Što bi Tate mogao uraditi s novcem od prodane stoke?

— Pretpostavljam da će ga uložiti u Freemanovu banku.

— Onda ću opljačkati tu prokletu banku!

Cotton je dugo promatrao prijatelja zaboravivši pritom na cigaretu što mu se bila zalijepila za kut usana.

— Zar opet želiš završiti u onoj zatvorskoj rupi u Huntsvilleu, Jime?

— Ne namjeravam izgubiti taj novac i to je sve. Ne boj se! Neću opljačkati banku, ali moram obračunati s tim nitkovom i izvući brata iz zatvora.

— Tate se ne predaje lako — reče Cotton Johnson. — On bilo koga može uvaliti u grdne neprilike. A ima i cijelu bandu iza sebe.

— Ni sa mnom neće biti lako — reče Ballanger.

— Znam. Gdje su Shannon i Andy?

Cotton je mislio na dvojicu momaka koji su radili za Ballangera.

— U guštari. Oni će se ovdje pobrinuti za poslove dok ja sre-dim stvari u gradu.

* * *

Sunce je već bilo visoko kad su ujahali u grad. Glavna je ulica bila prepuna ljudi i kola. Poziv na ples zalijepljen na jednim vratima podsjeti Ballangera da je danas subota. Nije bilo teško zaboraviti na dane radeći na prostranstvima Brasade, a

sve je to, još uvijek, bilo prilično novo za njega.

Malo kasnije prošli su pokraj zgarista zgrade suda, a potom i saluna »Zelena dama« nad čijim se ulazom sjajio oglas koji je obavještavao o večerašnjoj zabavi i gostovanju neke Marije Rogette s djevojkama.

Napokon su se našli pred omanjom drvenom kućom. Na prozorima su bile debele željezne rešetke. Ballanger i Cotton Johnson uđu u šerifov ured.

Zudd Dicker, šerif okruga Bee i inspektor za stoku, sjedio je za stolom i čitao novine. On podigne pogled i prstom označi mjesto gdje je stao pri čitanju.

– Oh, dobro jutro, gospodine Ballangeru! – uzvikne, a onda kimne i Cottonu i ljubazno se nasmiješi.

– Čuo sam da je ovdje zatvoren moj brat. Je li tako, šerife? – upita Ballanger.

Dicker se promeškolji i stolica pod njim zaškripi. Nemarno saviye novine, a onda briše s čela krupne kapi znoja.

– Pa...

– Što želiš reći? Je li Dave ovdje? – nestrpljivo će Ballanger.

– Bio je, ali...

– Bio je ovdje? – uznemireno će Ballanger. – Pa što se dogodilo? Gdje je on sada?

Ballanger je s pravom bio uznemiren. Tateova braća su bila spremna na sve.

– Ne znam gdje je – reče Dicker.

– Je li pobjegao?

– Mislim da jest – odgovori šerif grickajući brk.

– Je li mu tko pomogao pri bijegu?

– Ja znam što vi mislite, ali ne mogu vam odgovoriti jer jednostavno ne znam što se dogodilo. Čini se da je Dave pobjegao bez ičije pomoći, premda ne mogu biti posve siguran u to... – odvrati Dicker, nakašlja se i nastavi: – Ovakav postupak mu može samo škoditi... bijeg iz zatvora i ona druga tužba...

– Koliko znam, Varley neće podnijeti tužbu ako mu se nadoknadi šteta – reče Ballanger.

Dicker se uzvrpolji.

– Da, da... to sam zaboravio... – dometne.

– Nemoj nam otežavati ionako velike probleme – vikne Ballanger. – Pronaći ću negdje potreban novac i srediti stvar s Varleyem.

– Jime, a gdje misliš da ćeš dobiti... – počne Cotton Johnson.

– Nije važno – prekine ga Ballanger. – Ja ću se za to pobrinuti.

Ballanger se okrene šerifu Dickeru i upita:

– Jeste li otkrili tko je zapalio zgradu suda?

– Još nisam, ali radim na tome – odgovori šerif.

– Možda se dovoljno ne trudite, a možda vam treba pomoć, naprimjer, jedan dobar zamjenik?

– Zar želiš taj posao? – iznenađeno će Dicker.

– Javljam se dobrovoljno ukoliko brzo ne riješite slučaj.

– Ali Slade Cannon...

Šerif Dicker se ugrize za usnu, znajući da je otišao predaleko. Naime, svi su znali da on radi sve što mu kaže Slade Cannon. To je već trajalo toliko dugo da mu se uvuklo pod kožu i s vremena na vrijeme izletjelo bi mu iz usta Cannonovo ime.

Dicker se promisekolji na stolici i ponovo obriše znojno čelo.

– Želio sm reći da... – započne, ali se prekine jer zapravo nije znao što da kaže.

– Nije važno. Zaboravi na to – reče mu Ballanger. – A što je sa sudom? Gdje se sada obavljaju poslovi?

Dicker odahne jer je Ballanger promijenio predmet razgovora.

– U predvorju hotela „De Burr“ – odgovori on i ustane da bi popravio hlače.

– Odlično – reče Ballanger.

– Moram ponovo registrirati svoj žig.

On krene prema izlazu, a onda se naglo okrene i oštro pogleda Dickera.

– Jesi li siguran da si mi rekao sve što znaš o Daveovom bijegu iz zatvora? – upita.

– Da, sve sam ti rekao – nervozno će šerif.

* * *

– Što ćemo sada uraditi, Jime? – upita Cotton Johnson kad su izašli iz šerifova ureda.

– Posjetit ću Helenu Freeman – odgovori Ballanger. – Možda ona nešto zna.

– To ti je dobra ideja – složi se Cotton. – Ako ona bude smatrala da ti možeš znati njihove namjere, onda će tvoj posjet biti uspješan.

– To ćemo još vidjeti – reče Ballanger i uzjaše konja, a onda se okrene prema prijatelju: – Imaš li novaca?

– Nemam. Znaš i sam da smo dužni.

Ballanger je to dobro znao. Živjeli su od zajmova, a i njegova je svota novca bila sve tanja. Ipak, preostalo mu je nekoliko dolara i on izvadi iz džepa srebrnu kovanicu.

– Možda će ti nešto zatrebati dok ja budem kod Helene – reče on i dobaci srebrnjak Cottonu.

Ballanger potjera konja niz ulicu.

Freemanovi su stanovali u lijepoj bijeloj kući u istočnom dijelu grada.

Ballanger sjaše pred kućom i ogleda se oko sebe. Široki trijem bio je obavijen ružama penjačicama od kojih se širio nježan miris.

On pokuca. Časak kasnije začuje s druge strane vrata tihe korake.

Mala zavjesa na prozorčiću pomakne se gotovo neprimjetno. Ballanger je znao da ga netko kriomice promatra.

Malo zatim vrata se naglo otvore i on se nađe pred dotjeranom plavušom nevjerojatno plavih očiju. Prije nego što je išta uspio reći, ona pruži ruku, zgrabi ga za nadlakticu i uvuče u kuću.

Zalupila je vratima i čvrsto ga zagrlila, a onda ga naglo pusti.

– Dave, ovo je opasno...

Zastala je i zagledala se u Jima.

– Oh! Ti nisi Dave! Nemaš

pojma koliko ste slični jedan drugome, Jime. Oprosti!

– Prava zabuna – promrm-lja Ballanger.

– Tako me je stid...

– Ne misli na to. I ja mislim da nas dvojica sličimo jedan na drugoga.

– Vjeruj mi... ja doista nisam znala... nisam mogla zamijetiti razliku. Vidjela sam te samo jedanput, onda kada nas je Dave na brzinu upoznao, ali osjećam kao da te odavno poznajem. Dave mi je toliko puta pričao o vašim planovima.

– Ja sam i došao ovamo zbog Davea.

– Naravno. Nakon svega što se dogodilo. Dodi u salon. Predvorje nije mjesto za razgovor.

Ona ga uvede u lijepo uređen salon s velikim divanom, udobnim naslonjačima i osunčanim prozorom. Ballanger prijede preko okruglog saga i sjedne na stolicu naspram ulaza u susjednu sobu.

Oprosti, samo trenutak – reče ona.

Pošla je prema vratima susjedne sobe da ih zatvori. Ballanger pogleda za njom. Bila je to spavaća soba. Na krevetu je stajao otvoren kovčeg.

Ona se okrene prema njemu i u upita ga:

– A sad mi kaži, znaš li nešto o Daveu?

– Ne znam točno gdje bi mogao biti. Zato sam i došao ovamo. Možda ti nešto znaš?

– Ne znam – brzo će ona. – Dave je tako nagao. Ne znam što mu je bilo kad je odlučio po-

bjeći iz zatvora. Strašno sam zabrinuta. Nemam pojma gdje bi se mogao sakrivati.

– Dobro ... dobro – kimne Ballanger.

Ali nešto ga je smetalo. Djevojka je govorila suviše brzo. Činilo mu se da zna više nego što je rekla. Ali je postojao drugi način da to sazna.

On naglo ustane.

Moram krenuti. Čeka me mnogo posla – reče. Odmah je ustala i ona.

– Ne moraš žuriti. Htjela sam ti ponuditi šalicu čaja.

– Hvala ti, Helena. Moram ići. Samo sam te želio pitati znaš li nešto o Daveu.

– Ja ... žao mi je, Jime – reče ona – ali ako me on potraži ili nešto saznam o njemu, gdje te mogu naći?

Razmišljao je da ode u Daveov stan i pogleda nije li možda tamo, ali kovčeg u sujednoj sobi ga prisili da se predomisli.

– Mislim da ću se malo odmoriti, urediti i poći večeras na ples. Hoćeš li i ti doći?

Razmišljala je nekoliko trenutaka. Napokon reče:

– Da. Mislim da ću doći. Ne smijem neprestano misliti na Daveove ludorije.

– Slažem se. Ne smiješ mnogo brinuti. Vidjet ću hoću li uspjeti ući mu u trag i vratiti ga ovamo, a onda ćemo sve srediti.

– Tako mi je žao – reče ona i ugrize se za usnu.

– Sve će biti dobro. Cijenim tvoju zabrinutost za moga pustopašnog brata ...

II

Napustivši Freemanovu kuću, Ballanger krene prema središtu grada razmišljajući usput o svom bratu i Heleni. Ona je imala pravo. Njegov je brat bio prilično nagle naravi, a bio je i sposoban nagovoriti bilo koga na bilo što. Ako je Helena veoma zaljubljena u njega, moglo se dogoditi da pristane na sve što joj Dave predloži. Dave je govorio nešto o braku, ali Helena nije razmišljala o tome, bar zasada. Prema Daveovim riječima, njezin se otac nije slagao s time.

Međutim, mnogo je djevojaka pobjeglo od roditelja i udalo se bez očeva pristanka, pa zašto tako ne bi uradila i Helena.

Ballanger je zaključio da će morati pripaziti na tu djevojku. Rekla je da će doći na ples, ali kočija za Flint kreće točno u ponoć, a iza Flinta nastavlja put za Carnesville. Možda je zbog toga bio spremljen onaj kovčeg u njezinoj sobi.

Trenutak kasnije Ballanger opazi Cottonovog ridana pred ulazom u salun »Zelena dama«.

Oklijevao je. Morao bi ponovo registrirati svoj žig i potražiti Rubea koji mu je dužan novac za prodanu stoku, a to je, ustvari, uzrokovalo neprilike s Daveom.

Zaključivši da registriranje žiga može malo pričekati, Ballanger krene prema salunu, jer je znao da će ondje najprije saznati vijest o Tateu.

Salun je bio prepun. Svi su stolovi bili zauzeti a za velikim

šankom od ružina drva jedva je bilo mjesta. Gosti su bili uglavnom stranci. Zamijetio je samo nekoliko poznatih lica.

Nije bilo lako živjeti u ovom gradu.

Guštara između rijeka Rio Grande i Nueces bila je puna odlutalih goveda bez žiga. Trebalo je samo malo hrabrosti da se sakupi ta stoka, obilježi i zatim proda. Ovaj je kraj bio prava vražja rupa, pun lopova svih vrsta, pokvarenjaka i varalica.

Postojale su cijele tajne tvornice za preradu mesa, smještene uglavnom uz teksašku obalu. Jeftino su otkupljivale stoku od onih kojima se nije dalo goniti životinje kroz opasne predjele sve do otkupnih stanica u Kansasu. K tome je Ballanger vidio priliku da nešto zaradi i to je iskoristio.

Uštedjevši nešto novca, on je s bratom Daveom unajmio mali ranč s namjerom da ga otkupi u roku od šest mjeseci.

Već je bilo prošlo više od polovice roka, ali još nije kasno. Možda će uspjeti ako ujesen proda stoku i uspije dobiti novac koji mu je dužan Tate.

Cotton je bio uz šank.

Ballanger stane pokraj njega, naruči piće i odmah obavijesti svoga prijatelja o svemu što je čuo i vidio kod Helene Freeman.

— Ja ću večeras motriti na kočiju — ponudi se Cotton.

— Hvala ti — reče Ballanger.

— Ako ona namjerava otputovati, postat će sumnjičava ako mene opazi.

Netko dodirne Ballangerov lakat.

On se okrene i nađe licem u lice s rančerom Simom Andersenom. On ponudi Ballangeru i Cottonu pićem.

— Častimo vas moji prijatelji i ja — reče i pokaže na stol u kutu: — Ondje sjede John Bailey, Arlie Denton i ja.

John Bailey je također bio novopečeni rančer u ovom kraju, a Denton je imao malu trgovinu namještajem i skladište drvene građe.

Oni mahnuše Ballangeru u znak pozdrava.

— O čemu je riječ, Sime? — upita Ballanger.

Oni nisu nikad bili zajedno i razgovarali otkad su se doselili ovamo.

— Pa ... samo smo te htjeli počastiti — iznenađeno će Andersen. — Osim toga, htjeli bismo porazgovarati s tobom — brzo doda.

Dok im je Andersen naručivao piće, Ballanger opazi jednu ženu kako ulazi u salun i prilazi mjestu gdje se kockalo.

Zagledao se u njene oči. Nikada nije vidio tako zelene oči.

Ona ga zamijeti i krene ravno prema njemu. Smiješila se. Bila je odjevena u prilično usku maslinastozelenu haljinu ispod koje su izvirivale crvene cipele.

— Jesi li za partiju karata, kauboju? — Upita ga grlenim glasom.

Nema sumnje, imala je najljepše oči što je Ballanger ikada vidio, a ni ostalo nije bilo daleko od toga: od brižljivo njegovanih ruku do prekrasne guste smeđe kose što se u valovima spuštala do ramena.

— Hvala, ali ne bih sada — reče on. — Jutros mi nije do igre.

— Onda kasnije?

— Obavijestit ću vas — reče on ravnodušno.

Ona se nasmiješi i reče s uvjerenjem:

— Znam da hoćeš. Javi se kad god zaželiš...

Ona se ponovo nasmiješi i otplovi dalje, a Ballanger odjednom osjeti kako nije mogao skinuti pogleda s nje.

Sim Andersen iskapi piće.

— Ta Maria Rogette je prava ženskica — reče on gledajući za njom.

— Slade Cannon doista zna odabrati cure — doda Cotton Johnson — ali ova je najbolja, zar ne, Sime?

— Da, da — složi se Andersen. — Stari Slade ima dara za ženskice. Ostale su također lijepe.

— Žao mi je što mijenjam predmet razgovora — reče Ballanger i obrati se Andersenu: — Znaš li možda gdje je Rube Tate?

— Maloprije je bio ovdje — odgovori Andersen.

— Kamo je otišao?

— Krenuo je s Hammom i Billyem Zeaom prije otprilike jedan sat, da vidi kako njegovi ljudi napreduju u sakupljanju stoke.

— Kada će se vratiti?

— Oh, vratit će se do početka plesa — nasmiješi se Andersen.

— Čuo sam Rubea dok je govorio o tome. Svida mu se ova nova cura, Maria. Želio je znati hoće li ona biti na plesu.

— Hvala ti — reče Ballanger.

Iznenada mu se učini da bi mu Tate mogao postati opasan protivnik.

– Dodi za naš stol, Jime – pozove ga Andersen. – Željeli bismo razgovarati s tobom.

– O čemu?

– Ja... ali bolje će biti da ti John objasni o čemu je riječ.

– Pa dobro.

Ballanger se pridruži Andersenu, a Cotton Johnson ostane za šankom polako ispijajući piće.

– Čuli smo što ti se dogodilo, Jime – počne Bailey pošto je prije toga ponudio Ballangeru da sjedne. – Ako ikako mogu pomoći u potrazi za tvojim bratom...

– Bilo bi mi drago kad bi me obavijestio čim čuješ nešto o njemu – reče Ballanger. – Međutim, Rube Tate je upleten u svu tu zbrku što je nastala i zato njega također tražim.

– Već sam rekao Jimu da će Tate biti u gradu večeras jer želi doći na ples – objasni Andersen onima oko stola – ali mu nisam rekao da bi ovo mogao biti prevelik zalogaj za njega. Rube ima iza sebe mnogo svojih pristalica i pomagača, da ne spominjem najjačega, to jest Cannona. On bi bio više nego dovoljan da te uništi ako se s njim pograbiš, Jime.

– Ovdje raspravljamo o neravnopravnoj borbi jakih i slabih – reče Arlie Denton. – Cannon je tražio da mu prodam trgovinu i skladište, ali sam odbio.

– Zar nismo sva trojica imali svoja goveda u tom stadu što ga

je doveo Rube Tate? Ni nama nije platio naš dio, Bille – doda Andersen.

– Neće nam ni platiti, zato što je izgorjela zgrada suda – zaključí Bailey i zapali cigaru.

Ballanger se okrene prema Dentonu i upita:

– Zar se Cannon želi početi baviti i prodajom namještaja?

Denton se počese po glavi.

– Cannon želi umiješati prste u sve što se događa u ovom kraju, pa i posjedovati ako se za to ukaže prilika – reče Denton, prebaci duhan što ga je žvakao s jednog kraja usta na drugi i nastavi: – Dužan mi je. Posudio sam mu novac da može obnoviti dotrajale zgrade na svom ranču i preurediti ovaj salun, i to prije više od šest mjeseci, ali mi novac nije vratio. Štoviše, sada želi kupiti sve što imam. Neću mu prodati. Pun mi je želudac i Cannona i Tatea i njegove braće i cijelog ovog grada.

Dva kauboja uđu u salun i sjednu za stol pokraj njihovog. Jedan od njih izvadi snop karta.

– Svaki od nas zasebno je razmišljao o svemu što se događa u posljednje vrijeme – nastavi Denton – i dosta nam je svega. Moramo pronaći način kako da se izvučemo iz nevolje, jednako kao što Rube Tate misli da će nas uvaliti u još veće neprilike – doda i tajanstveno se nasmiješi: – Treba nam jedan nadaren momak, zar ne?

– Stani – tiho će Bailey i prstom pokaže na kauboje za obližnjem stolom: – Ovdje je zavládala velika gužva. Ovo ni-

je mjesto, a nije ni vrijeme za dogovor i raspravu. Jime, možemo li se večeras prije zabave sastati s tobom u napuštenoj kovačnici odmah iza konjušnice? Nećeš požaliti, vjeruj mi, pogotovu zato što još nisi sredio stvar s Tateom.

— Koristit će ti — žustro će Arlie Denton.

Ballanger je bio radoznao, ali i zabrinut. Imao je vlastiti plan kako će se domoći novca što mu je dužan Rube Tate, ali možda mu neće škoditi ako dozna što Bailey i njegovi prijatelji imaju na umu.

— Dobro — reče on. — Vidi-mo se u sedam i trideset u kovačnici.

— Odlično — reče Bailey. — Čekat ćemo te...

III

Ballanger se pridruži Cottonu Johnsonu koji je još stajao kraj šanka.

Ispije piće i metne praznu čašu na izglancano ružino drvo. Bolio ga je vrat. Pokuša ga protrljati, ali nije pomoglo. Bili su mu potrebni čista odjeća i dobro kupanje. Radio je napor-no cijeli tjedan. Nije bilo lako loviti zaplašena goveda i znojiti se uz vatru dok su žigosali sto-ku. Bio je prilično prljav. Sve što je uspio sebi priuštiti bilo je jedno jutarnje brijanje uz malo kave.

On se obrati Cottonu i reče:

— Idemo. Moramo se pobri-nuti za konje, a onda ćemo u Varleyevu trgovinu. Uzet ćemo novu odjeću i rublje. Poderni smo i prljavi. Onda ćemo u ho-

tel, jer moramo ponovo registri-rati žig.

— Idem odmah — reče Cot-ton iskapivši piće.

Pošto su odveli konje u štalu, Ballanger i Cotton krenu u tr-govinu.

Vance Varley je bio malen, ćelav čovjek guste brade. Nesi-gurno im se nasmiješi i otpo-zdravi. Stajao je iza kase, blizu ulaza u trgovinu.

— Trebao bi par traperica, košulju, dva para čarapa i nešto rublja — reče Ballanger i počne motati cigaretu.

— I ja bih jedan par hlača... ako imate moj broj.

— Možete pogledati, gospodi-ne Johnsone — reče Varley i pokaže stol pun hlača, pokraj prozora.

Cotton polako pride k stolu i počne pretraživati robu.

— Žao mi je zbog one tučnja-ve — reče Ballanger Varleyu. — Dat ću vam vaših dvije stotine dolara čim dođem do novca što mi ga je dužan Rube Tate.

— Dobro, gospodine Ballan-geru — mirno će Varley, prem-da nije bio siguran da će Bal-langer uspjeti vratiti novac.

Varley se nakašlje i počne lupkati prstima po kasi.

— Ah.. hoćete li ovo što sad uzmete platiti gotovinom, go-spodine Ballangeru?

Ballanger zapali šibicu i pri-nese je cigareti.

— Zašto, Varleyu? Htio sam koristiti zajam što ga imam kod tebe, jer u džepu nemam ni cen-ta.

Varleyevo ružičasto lice po-stane jarko crveno.

— Ja... bojim se da više ne možete imati zajam kod mene, gospodine. Već ste mi dužni sto i dvadeset dolara...

— Pa što to, dovraga, pričate?

— mirno, ali oštro upita Ballanger i povuče dim. — Otkada mi ne vjerujete na riječ?

— Od prije nekoliko dana kada mi je Slade Cannon posudio novac kako bih mogao platiti svoje dugove banci — reče Varley i izvadi iz džepa pisamce: — Da nisam platio taj dug, ova bi trgovina otišla dovraga. Jedan od uvjeta pod kojima mi je Slade pozajmio novac jest taj da ne smijem više prodavati robu na kredit.

Ballanger je nepomično stajao i razmišljao o tome što je upravo čuo, a onda gurne šešir na zatiljak.

— Ova trgovina nije jedina stvar koju Cannon želi prigrabiti za sebe...

— U to nisam upućen — reče Varley. — Jedino što znam jest to da će Cannon dobiti ovu trgovinu ako mu ne vratim novac u roku od šest mjeseci. Ja... nisam mogao pozajmiti novac od banke i...

Ballanger otpuhne dim i reče:

— Sve je krenulo naopako, slažem se.

Onda se okrene svom prijatelju koji je još prekopavao po hlačama odmahujući glavom te mu dovikne:

— Idemo, Cottone! Zajedno nemamo ni pet dolara. Nova će odjeća morati pričekati dok ne sredim račune s Tateom, a to neće biti uskoro.

IV

Hotel »De Burr« je bio najveća i najstarija zgrada u Thorne Hillu.

Vlasnik je bio sudac u mirovini, Macomb De Burr. Bio je umirovljen prije skoro dvije godine i počeo je voditi hotel naslijeđen od oca, tek toliko da nešto radi. Sudac je stanovao u sobama što su imale prozore okrenute prema glavnoj ulici, točno naspram banci.

Ballanger pogleda gore i na jednom od prozora opazi starog suca. Mahne mu, ali starac iznenada nestane kao da nije ni svjestan što se događa na ulici. Ballanger slegne ramenima i uđe u hotel.

Drvene stube na ulazu zaškripe pod Cottonovom težinom.

— Ovo je stubište vidjelo i bolje dane — reče Cotton više za sebe.

— Sada će se i više upotrebljavati jer se unutra obavljaju sudski poslovi — reče Ballanger i skine šešir.

Recepcija je bila točno naspram ulaza, ali on krene lijevo gdje je zamijetio privremeno postavljen stol za kojim je stajao činovnik koji je radio u sudu.

Bio je to Jake Arnold i upravo je razgovarao s Carneyem Hoganom kojega je Ballanger dobro poznavao i koji mu je prodao konja.

Ballanger stane iza njega čekajući svoj red.

Pogledao je po predvorju. Poznavao je samo nekolicinu od otprilike tridesetak ljudi što se motalo naokolo.

Cotton Johnson se spusti na naslonjač u blizini i navuče šešir na oči. Ballanger se nasmiješi. Cotton je bio poput mačke. Iskoristio bi svaku priliku, bilo gdje, da malo odspava.

Hogan je, obavivši posao, koraknuo unatrag i sudario se s Ballangerom.

– Oprostite! Oh, pa to je Jim Ballanger. Kako si, prijatelju? Dobro?

– Nisam baš siguran, Carney – iskreno će Ballanger.

– Da li te konj dobro služi?

– Nemam prigovora – odgovori Ballanger. – Dobra je životinja.

– Morao sam ponovo registrirati svoj žig – reče Hogan.

– Taj je požar napravio veliku zbrku.

– Doista jest – reče Ballanger. Hogan krene prema izlazu, a Ballanger zauzme njegovo mjesto.

– Izvolite – reče Jake Arnold.

Govorio je jednoličnim glasom, držeći tintom uprljane prste na registarskoj knjizi. Ničim nije dao na znanje da poznaje Ballangera, premda su se vidali i prije.

– Htio bih ponovo registrirati svoj žig – reče Ballanger.

– Naravno – reče Arnold i otvori knjigu pred sobom. – Oh, ne sjećam se kako žig izgleda. Toliko ih mnogo ima...

– Znak se sastoji od slova »JB« složenih u obliku purana što maše krilima.

Arnold je listao knjigu.

– Jesi li siguran? – upita.

– Naravno. To su moji inicijali.

– Hm, čudno – reče Arnold listajući i dalje registarsku knjigu.

– Što je čudno?

Arnold ga zbunjeno pogleda.

– Taj je znak već registriran. Pogledaj!

– Što? – zaprepašteno će Ballanger.

Pogledao je mjesto što mu ga je Arnold bio pokazivao. Doista, to je bio njegov znak.

Cotton Johnson, čuvši kroz drijemež ovaj razgovor, skoči na noge i neobično brzo za čovjeka njegove težine dođe do stola.

– Kako žig »JB« može biti registriran? – vikne tako gromko da su ga svi u predvorju hotela mogli čuti. – To je naš žig i došli smo ovamo...

– Ne mogu vam pomoći – reče Arnold. – Žig o kojemu vi govorite registriran je prekjučer. To je sve što znam.

Ballanger još nije vjerovao svojim ušima.

– Daj mi da malo bolje pogledam – reče on i uzme knjigu.

– Izvoli – reče Arnold i protrlja bradu.

Ballanger je proučavao knjiženje žiga.

Bio je zapisan datum i ime nekog Dana Starka. On pogleda Arnolda.

– Tko je taj Dan Stark? – upita.

Arnold se počese iza uha i odvrati:

– Ne znam. Ovuda je u posljednja dva dana prošlo pedesetak raznih osoba, a nekoliko sati sva lica postanu jednaka.

Nadam se da razumiješ što želim reći.

— Ne sasvim — reče Ballanger — ali točno znam što znači ovaj žig. Znači, svaka pojedina životinja koju smo ljetos označili pripada nekome drugom?

— I ja mislim tako — prizna Arnold. — Žao mi je, gospodine, ali ne znam što bih rekao. Jasno je vidljivo da je žig ponovo registriran i tu se ništa ne može učiniti. Jedino mogu savjetovati da odeš u susjedni okrug i tamo registriraš žig, naravno, ako misliš da će ti to pomoći. Žig se može registrirati u svakom okrugu Teksasa.

— Znam — reče Ballanger — ali to mi neće mnogo pomoći. Mislim, u pogledu stoke. Tko je ovo uradio, ima zakonsko pravo odvesti stoku i prodati je... osim u slučaju da ga ja spriječim...

Cotton Johnson rukom protrlja lice.

— Ovo je nešto najnevjerojatnije što sam ikada čuo. Kakav je to čovjek koji ovako nešto može uraditi? Dan Stark? Pa »JB« sigurno nisu njegovi inicijali...

Ballanger duboko uzdahne i reče:

— Već imam dosta nevolja na vratu, a sad još i ovo...

— Što ćemo sada, Jime? — upita Cotton i počne motati cigaretu.

— Kad sam već ovdje, razgovarat ću sa sucem De Burom — reče Ballanger. — Možda će mi on dati dobar savjet.

— Mislim da ti to neće uspjeti — reče Cotton. — Kažu da je svakim danom sve šašaviji.

Ballanger ga nije slušao, već je krenuo prema sučevu stanu na prvom katu.

Nekoliko je puta Ballanger ručao sa starim sucem u hotelskoj blagovaonici i otkrio da je starac čovjek velikog znanja i da je s njim zanimljivo razgovarati. Nikada nije bio u njegovu stanu, premda ga je sudac nekoliko puta poznavao, kazavši da su njegova vrata prijateljima uvijek otvorana.

— Uđi, uđi — veselo će starac dok su mu male, metalom uokvirene naočale poskakivale na velikom orlovskom nosu. — Obećao si da ćeš se jedanput popeti ovamo k meni, ali sam počeo misliti kako mi se nikad neće pružiti prilika da te ponudim pićem.

Ballanger stisne pruženu ruku. Iznenadio se starčevom jakim stisku.

— Raskomoti se i razgledaj sobu ako želiš. Brzo ću ja...

Ballanger pogleda naokolo. Nije mogao vjerovati svojim očima.

Soba je bila pravo skladište svih vrsta oružja. Zidovi su bili prekriveni vinčestarkama, spensericama, puškama raznih vrsta. Stolovi su bili puni metaka, revolvera.

— Što će vam ovoliko oružja? — upita Ballanger. — Mogli biste naoružati cijelu meksičku vojsku. Što će vam sve ovo?

— Baš zato — reče De Burr brišući ruke o pregaču što mu je sezala do koljena.

— Molim.

— Meksička vojska — starčeve oči zasjaje — meksička vojska bandita predvođena plja-

čkašem. Pravo mu je ime Juan Cortina. Priprema se osvojiti ovaj grad. Osvojio je i Brownsville prije rata. Jesi li čuo za taj događaj?

— Naravno... čuo sam.

Bio je to Meksikanac koji je za vrijeme građanskog rata postao brigadni general i još uvijek luta Teksasom pljačkajući rančeve.

Ali Ballangeru nije bilo jasno zašto bi taj čovjek krenuo da osvoji Thorney Hill.

— Zašto Cortina želi baš Thorney Hill? — upita.

— Nitko mi ne vjeruje — starac će odmahujući glavom. — Nadao sam se da ćeš mi ti povjerovati, Jime. Mislio sam da smo prijatelji.

— Mi jesmo prijatelji — reče Ballanger.

Postalo mu je jasno da je stari sudac posve obuzet mišlju o toj »invaziji« i neće mu uspjeti povesti razgovor o njegovim problemima. Ipak je morao pokušati.

— Suče, ja ipak ne mislim da ćeš uskoro morati upotrijebiti ovo oružje. Nedavno sam čuo da Cortina harači nekoliko stotina kilometara odavde...

Stari sudac se snuždi i reče s gorčinom:

— Nadao sam se da ću uspjeti sakupiti ljude poput tebe i organizirati obranu grada.

— Imam mnogo drugih nevolja što me ovih dana pritišću, suče — reče Ballanger.

Ispričao mu je što se dogodilo Daveu, kako mu nije isplaćen novac za prodanu stoku i kako mu je ukraden žig. Ali ga starac nije slušao.

— Nadam se da ću uspjeti popraviti ovaj revolver prije napada — reče on i pogladi dijelove revolvera što ga je počeo čistiti.

Ballanger je shvatio da tu više nema što tražiti i pogleda kroz prozor, ne znajući kako da ode, a da ne uvrijedi starca.

— Situacija nije dobra — reče De Burr. — Vojska je suviše zakupljena obnavljanjem i uređenjem Teksasa i ne brine o opasnosti što nam prijeti. Ovdajšnje stanovništvo ne obraća pažnju na moja upozorenja. Nitko ništa ne poduzima, ali reći ću ti nešto. Bio sam u Brownsvilleu kad je napao Cortina i oslobodio svu onu bagru iz zatvora. Nitko mora obraniti Teksas, a taj netko sam ja! Bit ću spreman kad dođe do napada.

— Što te navelo na pomisao da će Cortina napasti grad?

— Jednostavno, znam!

Ballangeru postane jasno da starac izmišlja i da nema razloga razmišljati o njegovim nesuvislim mislima. On ponovo pogleda kroz prozor.

Točno naspram hotela bila je banka, a tu je vjerojatno Rube Tate položio svoj novac od prodane stoke. Njegov novac također! Sjetivši se toga, Ballanger stisne zube.

Sudac je još nešto mrmljao o sumnjičavim stanovnicima grada, ali ga Ballanger nije više slušao. Upravo se htio odmaknuti od prozora, kadli nešto privuče njegovu pažnju.

Ulicom je prema salunu »Zelena dama« išao Rube Tate, ali nije bio sam. Ballangeru se čovjek u Rubeovu društvu učinio

nekako poznatim. Znao je čovjeka koji je hodao na taj način, ali se nije mogao sjetiti ni lica ni imena. Vidio ih je kad su ušli u salun, a onda se okrene prema sucu i reče.

– Moram ići.

– Tako brzo? Pa tek si došao.

– Rube Tate je u salunu »Zelena dama«. Moram ga vidjeti.

Sudac De Burr napuni veliku čašu pićem i ispije do dna.

– Da, moraš porazgovarati s njim o novcu što ti je dužan – reče on. – Ali moraš biti vrlo oprezan. Rube Tate je vrag u ljudskoj spodobi, a i nije sam. Ima iza sebe cijelu bandu njemu sličnih. Možeš nastradati, a da još nisi ništa ni započeo.

– Bit ću oprezan – reče Ballanger i krene prema vratima.

Sudac ponovo napuni čašu do vrha i pride stolu na kojem je bio stari mitraljez rastavljen na dijelove.

– Uradi što moraš. Za to vrijeme ja ću biti ovdje i pripremiti se za napad Juana Cortine i njegovih razbojnika.

Ballanger pozdravi starca i sjuri niz stubište. Prodrma uspavanog Cottona i oni izađu iz hotela.

V

Ballanger uđe u salun »Zelena dama« i pogleda naokolo. Tatea nije nigdje bilo.

– Pitam se kamo je mogao otići – reče Cotton.

– Doznat ćemo.

Ballanger pride šanku i pozove barmena.

– Allene, znaš li gdje je Rube Tate? Ušao je ovamo prije nekoliko minuta.

– Nisam ga vidio – reče Allen odmahujući glavom. – Bio sam vrlo zauzet i nisam gledao tko ulazi. Žao mi je, ne mogu ti pomoći.

Allen je bio Cannonov čovjek. Najvjerojatnije laže.

Ipak ti hvala – reče Ballanger.

Ballanger se okrene na peti i pride do stola u kutu, za kojim su još uvijek sjedili John Bailey, Sim Anersen i Arlie Denton. Pred njima je stajala nova boca pića. Ballanger im ponovi pitanje.

– Naravno, vidio sam ga – reče Bailey. – Naći ćeš ga u Cannonovom uredu. Rube je s nekim visokim čovjekom krenuo prema kockarnici, ali onda sam vidio da Rube razgovara sa Sladeom pred vratima njegova ureda i zatim su zajedno ušli. Namjeravaš li Rubeo pritisnuti zbog onoga novca?

– Da.

– To sam i pretpostavljao – reče Bailey. – Pravi si borac. Doći ću za tobom. Možda će ti trebati pomoć.

Sin Andersen gucne iz čaše i kimne glavom.

– Netko će svakako nastradati – reče, a jezik mu se saplita od pića. – Kladim se u to.

– Dobra misao, nema što – promrlja Cotton.

– Najprije želim vidjeti kako se stvar razvija – reče Arlie Denton žvačući duhan. – Ne želim se kladiti prije nego što vidim o čemu je riječ.

– Ovo je moj problem – reče Ballanger Johnu Baileyu. – Ne morate...

— Ne brini — reče Bailey. — Možda će i meni zatrebati pomoć. I nemoj zaboraviti na sastanak večeras prije plesa.

— Neću.

Došavši do Cannonova ureda, Ballanger otvori širom vrata i ne pokucavši.

Najprije je ugledao Cannona.

Sjedio je za stolom. S njegove desne strane stajala je mršava spodoba Rubea Tatea. Iznenadeno je pogledao Ballangera, a onda se njegove tanke usne razvuku u osmijeh, pokazujući veliki zlatni zub.

— Slade, vidi tko nam je došao u posjet — suho će Tate.

Ballanger uđe u sobu i brzo pogleda naokolo. Šerif Zudd Dicker sjedio je na stolici prislonjenoj uza zid, a do njega na sofici bio je Rubeov brat Hamm Tate.

Ballanger se zaustavi pred Cannonovim stolom.

— Ljudi obično pokucaju prije nego što uđu ovamo — ljutito će Cannon.

Bio je to krupan čovjek granitnog lica i velikih smeđih očiju. Obično je imao prijazan osmijeh na licu, ali sada je bio vrlo ozbiljan.

— Nisam pokucao jer žurim obaviti hitan posao — reče Ballanger.

Začuvši mekane korake iza sebe, on se okrene.

Na vratima je stajala Maria Rogette i smiješeći se gledala ih svojim nevjerojatnim očima. Nekoliko koraka iza nje stajao je Cotton s rukama na dršci revolvera na bokovima, a iza njega je redoznalo provirivao John Bailey.

— Jesi li se predomislio? Želiš li žetone, pa da odemo u kockarnicu? — upita Maria Ballangera.

— Sada ne mogu — odgovori on.

Gledao ju je ravno u oči. Sviđao mu se njen pogled.

— Izadi, Maria — hladno će Slade.

Ona malo napući usne, ali bez riječi poslušala svog poslodavca i krene prema sobi za kockanje.

Cotton Johnson i John Bailey zauzmu njeno mjesto na ulazu.

— Došao sam porazgovarati s tobom — Ballinger će Tateu.

— Stojim i slušam — reče Rube i zlobno se nasmiješi.

— Dužan si mi gotovo tisuću i dvjesto dolara — reče Ballanger.

— Kako si to uspio izračunati? — podrugljivo će Rube Tate.

— Odveo si četrdeset mojih goveda, a to je ukupno tisuća i dvjesto dolara. Od toga se odbija uobičajen postotak za otpremu.

Rube Tate se smijao odmahujući glavom:

— Ne računaš dobro, prijatelju! Nema nikakvih dokaza da je tvoja stoka bila u tom stadu. Koliko ja znam, svi računi su sređeni kad je izgorjela zgrada suda. Nažalost, tu se ništa više ne može učiniti...

Ballangeru je bilo posve jasno tko je zapalio zgradu suda. To je uradio Tate ili netko od njegovih ljudi, a Cannon je vjerojatno nadgledao cijelu stvar. U Teksasu se često događalo da netko zapali zgradu suda kako

bi uništio dokumente. Ballanger je znao da ovaj razgovor nikamo ne vodi.

On lijevom rukom počne vaditi cigarete iz džepa, ali je istovremeno uspio strelovitom brzinom izvući revolver i prisloniti ga Tateu na grudi.

– Ne, dragi moj – reče on. – To neće tako ići.

Rube Tate se još smiješio.

– Spriječi ovu glupost, šerife. Znaš da je zakon na mojoj strani.

Šerif se meškoljio na stolici, dok su mu graške znoja izbijale po čelu.

On upitno pogleda Cannona koji je još uvijek sjedio za svojim stolom prekrivenih ruku. Činilo se da ga ova predstava zabavlja. Lagano je odmahnuo glavom i tako je šerif dobio odgovor.

Tateu to nije promaklo i uozbilji se.

– Slade, zar ćeš dopustiti nasilje u svom uredu?

– Ništa se još nije dogodilo – reče Cannon. – Koliko znam, revolver nije čak ni napunjen...

– Pun je – reče mu Ballanger.

On je točno predvidio da se Slade neće uplitati u njegov obračun s Tateom. Rube Tate se brinuo za ranč, ali svatko je sam rješavao svoje probleme.

Ballanger krajičkom oka zamijeni kako Hamm Tate pruža ruku prema svom revolveru, ali od vrata dopre škljocanje Cottonova revolvera.

– Ne miči se, Hamme – upozori ga Cotton.

Hamm Tate iskrivi lice, opsuje, ali ga poslušao.

– A sada ćemo nas dvojica u banku – reče Ballanger Tateu. – Znam da toliki novac ne nosiš sa sobom.

– Dragi moj gospodine, ja čuvam svoj novac na drugom mjestu – odvrati Tate. – Ovaj put nemate sreće...

Ballanger mu nije vjerovao, jer je najbliža banka bila udaljena stotinjak kilometara.

– Mislim da lažeš, Rube!

– Ne lažem.

– Ipak ćemo zajedno u Freemanovu banku. Zamolit ćeš blagajnika da ti isplati taj novac, pa ćemo vidjeti što će se dogoditi.

Tate je kiptio od bijesa.

– Idemo – reče Ballanger, pride Tateu s leđa i razoruža ga, a revolver dobaci Johnu Baileyu: – Sad možeš zatvoriti vrata – reče Johnu. – Izaći ćemo kroz stražnja vrata.

Tate oklijevajući krene prema sporednom izlazu. Ballanger je išao za njim. Prošavši pokraj vješalice, skine kaput i prebaci ga preko ruke u kojoj je držao revolver, kako na ulici nitko ne bi zamijetio što drži u ruci.

– Vratit ću se čim budem mogao – Ballanger će Cottonu.

– Ne brini, bit ćemo ovdje – odgovori mu Cotton.

Ne čekajući zapovijed, Rube otvori stražnja vrata i zakorači na stube.

Ballanger je bio odmah iza njega.

Odjednom se Rube naglo sagne i zamahne vratima pre-

ma Ballangeru. Ovaj jedva uspije. izbjeci udarac i, na sreću, ne ispusti revolver. Tate naglo skoči, uhvati se za stup što je držao trijem, zavrti se oko njega kako bi uhvatio zamah, a onda zamahne nogom prema Ballangeru, no ovaj je bio spreman. Izmaknuo se i tako izbjegao udarac Tateove čizme, a onda zamahne i snažnim udarcem šake pogodi Tatea postrance u vrat. Udarac je bio dovoljno jak da Tate, omamljen, padne na tlo.

Ballanger zalupi vratima iza sebe i ne pogledavši unutra. Samo je čuo kako Hamm Tate psuje.

Rube Tate ubrzo dođe do zrakaa i skoči na noge. Usne su mu krvarile.

– Ti... ti kopile... – siktao je on.

Ballanger prebaci kaput preko revolvera i side niz stube. Stajao je nekoliko trenutaka pred Tateom, a onda ga iznenada ponovo udari.

– Savjetujem vam da malo birate riječi, gospodine. A sad obriši krv s lica. Ne želim da takav uđeš u banku.

Tate prijede rukom preko lica, a onda ugleda krv.

– Zažalit ćeš dan kad si se rodio – bijesno će on. – Idemo – reče Ballanger.

Kad su izašli na glavnu ulicu, nitko na njih nije obraćao pažnju.

Pred ulazom u banku stajala su kola puna drvene građe. Kad su se našli iza njih, Ballanger reče Tateu da se okrene. Ovaj ga poslušao.

– Smoči rubac u korito s vo-

dom i obriši lice, jer ovako izgledaš prilično glupo.

– Pokajat ćeš se zbog ovoga – prosikta Tate.

– Uradi kako sam ti rekao – mirno će Ballanger.

Tate bijesno izvadi rubac i smoči ga u koritu za napajanje konja, a onda obriše lice.

– Sad bolje izgledaš – reče Ballanger. – Idemo unutra.

Kad su ušli, Ballanger pogleda naokolo.

Pred blagajnom je bio dugačak red ljudi i on odluči posjetiti Freemana u njegovu malom uredu.

– Bit ćemo prije posluženi ako se obratimo Freemanu – reče on.

– Idi dovraga! – promrmlja Tate, ali ga poslušao.

Freeman je prelistavao nekakve papire. Kad su ušli, podigne pogled i pozove ih:

– Sjednite, gospodo!

Bankar je bio debeo čovjek, celave glave, sa satom na debelom zlatnom lancu što mu je bio ovješeno o prsluk sivog poslovnog odijela.

– Oprostite, ali nemam naočale. Na popravku su mi. Jeste li to vi, gospodine Tate?

– Da.

Freeman pogleda Ballangera.

– A vi... – reče i odmahne glavom. – Bojim se da vas ne poznajem.

Ballanger se predstavi.

– Oh, da! – naglo se Freeman uozbilji. – Vi ste Daveov brat. On se sastaje s mojom kćerkom, a sad je pobjegao iz zatvora.

– Točno – reče Ballanger ne želeći nastaviti razgovor o tome

jer je znao da to ničemu ne vodi. – Gospodin Tate i ja molimo od vas jednu uslugu...

– Oh, da! Što mogu učiniti za vas?

– Molim vas da nam isplatite tisuću i dvjesto dolara s računa gospodina Tatea. Plaća mi za stoku što je prodao u Wichiti.

– Slažete li se, gospodine Tate? – upita Freeman.

Rube Tate je ukočeno sjedio. Ballanger pritisne u njegova leđa skriveni revolver. Tate uspije iskriviti lice u osmijeh.

– Da. Možete mu isplatiti.

Freeman se uslužno nasmiješi i upita Ballangera kakve novčanice želi.

On naruči nekoliko krupnih novčanica, a ostalo u sitnom novcu.

– Dobro, bit ćete posluženi – reče Freeman, a onda oklijevajući nastavi: – Čuo sam da vi i vaš brat Dave želite otkupiti unajmljni stari ranč »Mempstead«. Čini mi se da je o tome govorio Dave...

– Dave mnogo priča – reče Ballanger. – Osim toga, češće je u gradu nego ja.

– Razumijem – pomalo će oštro Freeman.

Pokušao je još nešto reći, ali se predomislio. Ballangeru je bilo jasno da se bankar brine za kćer i da ga zabrinjava Daveovo ponašanje.

Freeman se nakašlje.

– Ja ću se pobrinuti za isplatu – reče. – Odmah se vraćam.

Vrativši se, Freeman isplati Ballangeru traženi novac. Ballanger pruži Tateu dva zlatnika u vrijednosti od četrdeset dolara.

– Ovo je za otpremu stoke. Dolar po govedu.

Na trenutak se činilo da Tate neće primiti novac, ali nakon oklijevanja ipak stavi novac u džep.

Kad su izašli na ulicu, sunce je pržilo nesmiljenom žestinom.

– Idemo u salun »Zelena dama« – naredi Ballanger Tateu.

– Trenutak kasnije Ballanger se iznenadi ugledavši kako im prilazi šerif Dicker.

– Čekaj – reče Ballanger Rubeu. – Žalim znati što hoće.

Dicker se zaustavi pred njima, nervozno grickajući brkove. Ballanger opazi da ne nosi oružje.

– Cotton Johnson me je poslao da vidim je li sve obavljeno – reče šerif.

– Sve je obavljeno – reče Ballanger.

Zatakne skriveni revolver za remen i prebaci ogrtač preko ramena.

– Možeš ići – reče Tateu. – I hvala... hvala lijepa, samo te molim da ne ulaziš u salun »Zelena dama« narednih pet minuta.

Rube je nekoliko sekundi ukočeno stajao, stišćući šake od bijesa, te napokon procijedi kroz zube:

– Pokajat ćeš se zbog ovoga. Neka sam proklet ako nećeš...

Rekavši to, on se okrene i zaputik prema hotelu »De Burr«.

Šerif Dicker rupčićem obriše čelo.

– Ne bih želio biti na tvom mjestu. Rube Tate se neće pomiriti s ovim što se dogodilo.

– Moram riskirati – reče Ballanger. – Hoću li ja vratiti

Varleyu dvjesto dolara ili ćeš to ti učiniti?

— Možeš dati meni. Ja ću se pobrinuti za to.

Ballanger mu zahvali i pruži mu novac. Tada krajičkom oka zamijeti da je Tate naglo zaokrenuo i prešao na drugu stranu ulice, točno naspram saluna »Zelena dama«. Ballanger ga je pratio pogledom.

Najedanput Tate stane i okrene se.

Ballanger spusti ruku na držak revolvera. Čekao je. Rube je stajao gledajući ga prkosno, izazivački i pun bijesa.

— Ja... za danas mi je dosta uzbuđenja — promuca šerif Dicker.

— Sad ćemo vidjeti hoćeš li ih još imati — reče Ballanger ne znajući što Tate ima na umu.

Tate im napokon okrene leđa. Bilo mu je jasno da nije ravnopravan protivnik, a osim toga nije bio siguran hoće li Ballanger odgovoriti na njegov izazov.

* * *

— Idemo u »Zelenu damu« vidjeti je li tamo sve u redu — reče Ballanger.

Šerif šutke kimne i pođe za Ballangerom.

Unutra ga je dočekao isti prizor koji je ostavio kad je krenuo u banku. Svi su bili tu, osim Dickera koji je ušao za njim.

— Drago mi je da si se vratio — reče Cotton Johnson brišući znojno čelo. — Ovo čekanje me ubija...

— Gdje je Rube? — upita Hamm Tate.

— Brzo će doći — odgovori

Ballanger. — Išao je prošetati. Gdje je tvoj brat Billy Zea?

— U kockarnici je — reče John Bailey. — Zamijetio sam ga kako ulazi prije nego što sam zatvorio ova vrata. Mislim da su ova gospoda odlučila odgoditi svoje poslove zbog večerašnjeg plesa.

— Čini se da imaš pravo — reče Ballanger, sjetivši se da će i Rube Tate večeras doći na zabavu, i to zbog Marije Rogette.

Slade Cannon zapali šibicu i prinese je cigari. Promatrao je Ballangera.

— Zudde, zašto ne prošetaš do svog ureda i ne pogledaš jesu li stigle tjedne novine? — reče Slade šerifu i ne pogledavši ga. — Moraš biti obaviješten o svemu što se događa.

— Što? — zbunjeno će šerif i pogleda naokolo kao da nešto trži. — Netko... netko mi je uzeo revolver..

— Bit će ovdje kad se vratiš — oštro će Cannon. — A sad idi!

Dicker duboko udahne. Usne su mu drhtale.

— Pa, Slade, ja sam šerif i...

— Onda idi i čuvaj red i zakon! — vikne Cannon. — Vрати se za pola sata.

— Dobro, dobro — reče šerif i krene prema vratima što su vodila iz saluna.

— Izadi na stražnja vrata, glupane! — vikne Slade.

Dicker se šutke okrene prema drugim vratima. Odmahivao je glavom kao da ne razumije što se to s njim događa.

Hamm Tate se protegne i upita:

— Mogu li ja sada poći?

— Kad god hoćeš — slegne Ballanger ramenima. — Nitko te ne zadržava.

Hamm Tate ustane i zatraži svoj revolver. Cotton upitno pogleda Ballangera jer su svi zaplijenjeni revolveri bili zataknuti za njegov opasač.

— Ti i tvoj brat možete podignuti svoje oružje u šerifovu uredu.

Hamm Tate je neko vrijeme šutke stajao.

Želio je nasrnuti na Ballangera, ubiti ga, ali se morao svladati. Izišao je na stražnja vrata ne rekavši ni riječi.

Ballanger se okrene prema Cannonu.

— Ja sam obavio svoj posao. Sad mogu ići — reče.

— Samo trenutak, prijatelju — reče Slade i ponudi Ballangeru da sjedne. — Želio bih porazgovarati s tobom.

Ballanger je ostao na nogama.

— O čemu? — upita.

— Je li ti Rube isplatio dug?

— Da.

— Vrlo dobro. Ne znam zašto Rube misli da baš svakoga može oguliti na takav način. Ponekad je doista nerazuman.

— Moram ići...

Cannon otpuhne dim i nasmiješi se.

— Prijatelju, da li bi želio biti šerif? Ovdje nam treba jaka ruka, a Zudd nije čovjek kakvoga ja trebam.

— Ne zanima me taj posao — brzo će Ballanger. — Plaća je slaba, a osim toga izgubio bih dragocjeno vrijeme koje mi treba za rad oko stoke.

— Ja ti dajem svoju riječ da

će ti se itekako isplatiti. Ja ću se pobrinuti za to. Osim toga, ima još načina kako da se dobro zaradi.

— Ne pristajem — reče Ballanger. — Nisam navikao puhati i klanjati se do poda.

Osmijeh nestane s Cannonova lica.

— Mnogo ćeš izgubiti... — reče nezadovoljno.

— Spreman sam na to.

— Napraviti ćeš veliku pogrešku.

Ballanger pogleda Sladea ravno u oči i upita ga:

— Je li to upozorenje?

— Ne bi se to moglo baš tako nazvati — nasmiješi se Cannon — ali moramo se suočiti s činjenicom da ovdje mali rančevi postaju još manji, a veliki još veći...

John Bailey se promeškolji.

Ballanger je znao kako se taj čovjek osjeća. Već duže vrijeme Cannon pokušava nagovoriti Johna da mu proda sve što ima, ali ovaj to tvrdoglavo odbija.

Cannon je pravio pritisak na njega, pokušavao ga prisiliti na sve moguće načine, osim nasiljem, ali po svemu sudeći, i to će uskoro doći na red.

Cannon se posljednjih mjeseci uspio domoći tri mala ranča, a sada je nastojao dobiti Bailejev i Ballangerov.

— Razgovarao sam sa starim Julianom Nationom — počne Cannon kao da čita Ballangerove misli. — Znam da on ima papire o vlasništvu ranča »Hempstead«. Prodat će ranč meni ako mu ove jeseni ne platiš koliko traži...

Ballangeru je bilo jasno što Cannon želi. Htio je postati najmoćniji čovjek u okrugu i nije mu bilo važno na koji će način to postići.

— Ne želim postati šerif — hladno će Ballanger znajući da će Cannon shvatiti što želi time reći.

— A ja nikome ništa neću prodati — doda John Bailey i izade.

Cannon je mirno pušio cigaru kao da ga ništa ne može ozlovoljiti.

Ballanger je znao da Cannon ima svoje dobro plaćene ljude koji su bili spremni poslušati svaki njegov mig. Vodio ih je Bert Hardcastle.

Znao je još nešto: da od svoga cilja nije želio odustati.

VI

Napustivši salun »Zelena dama«, Ballanger se odluči vratiti u Varleyevu trgovinu jer je to bilo jedino mjesto gdje je mogao kupiti odjeću kakvu je želio. Pošto su Cotton i on kupili što im treba, te još podmirili dug što su ga imali otprije, otišli su k brijaču.

Poslije su prezalogajili u salunu »Lisičji rep«.

— Prijala mi je ova piletina — zadovoljno će Cotton. — Nisam ni znao koliko sam bio gladan.

Ballanger pripali cigaretu.

— Pođi na ples. Tamo ćemo se naći.

— Kamo ti ideš?

— Dogovorio sam se s Baileyem i njegovim prijateljima da ćemo se naći prije plesa, a osim toga želim svratiti do He-

lenine kuće i provjeriti je li Helena još tamo. Gotovo sam posve siguran da će otputovati nekamo gdje će se sastati s Daveom.

— Ako Helena otputuje kočijom što kreće u ponoć, znači da želi ići u Flint ili u Carnesville — reče Cotton.

— A možda će sići negdje usput — doda Ballanger.

Plativši račun, izišli su na ulicu. Tu su se razdvojili.

Već je bio mrak kad je Ballanger došao do napuštene kovačnice.

Trošna zgrada jedva se nazirala u mraku. Prišavši bliže, Ballanger kraj otvorenih vrata zapazi nečiju sjenu. Bio je to Arlie Denton.

— Uđi, Jime — pozove ga on.

— Čekamo te. Imamo bocu burbona. Dobro ćemo se pripremiti za ples dok budemo razgovarali.

— Zvuči primamljivo — reče Ballanger, pitajući se što trojica prijatelja imaju na umu.

Unutra je vladao potpuni mrak.

— Čekali smo te, Jime — reče Sim Andersen, a onda kresne šibicom i zapali svijeću na stolu.

— Slušam vas — reče Ballanger kad su svi sjeli oko stola. — O čemu je riječ?

— O novcu tamo dolje u Freemanovoj banci — reče John Bailey.

— Poslužit ćemo se njime — dometne Sim Andersen. — Dugo smo o tome razgovarali i odlučili smo...

— Točno — prekine ga Arlie Denton. — Dosta mi je svega.

Nadao sam se da ću ovdje uspjeti s trgovinom namještaja i prodajom drvene građe, ali Cannon me počeo ucjenjivati...

— A na mene i Johna vrši pritisak da mu prodamo naše rančeve — dometne Sim Andersen. — Ne bih se iznenadio ako Cannon pokuša zapaliti sve što imamo, zato što smo odbili da mu prodamo. To će biti slijedeći njegov korak.

— Zato smo odlučili opljačkati banku i pobjeći u Kolorado — reče Denton. — Ondje ćemo kupiti veliki ranč, dovesti stoku iz Teksasa i zaboraviti ovaj grad.

— Prilično ste smjeli — reče Ballanger i pripali cigaretu.

— Jest — složi se Bailey — ali je izvedivo.

Ballanger se zamisli. Znao je što žele od njega. Netko je od njih znao sve o njegovoj prošlosti.

— Želimo da nam se pridružiš, Jime — reče Bailey. — Znamo da si dobar u rukovanju dinamitom, a nama treba takav čovjek. Ne vrijedi ti boriti se s ovim pokvarenjacima u tom prokletom gradu. Pođi s nama.

— Nemojte računati na mene — reče Ballanger. — Hvala vam za pomoć što ste mi je pružili u Cannonovom salunu, ali ne bih se želio uvaliti u takvu vrst posla. Mogu vam reći da sam bio u zatvoru u Huntsvilleu i da mi se ondje nije himalo svidjelo.

Bailey se naglo uozbilji i reče:

— Jesi li posve siguran? Mislio sam...

— Siguran sam — reče Ballanger i ustane. — Suviše je opasno.

— Ne bih rekao — reče Bailey. — Postoji još netko tko će nam olakšati sav posao...

— Tko? — ne promislivši, upita Ballanger, a onda, zaključivši da će biti bolje da o svemu ovome zna što manje, brzo dometne: — Ne, ne moraš mi reći, John.

— Doista, bit će najbolje da ti ne kažem — hladno će Bailey.

— Sve je u redu — reče Ballanger pažljivo birajući riječi. — Cijenim vašu ponudu, a sad pošto ste čuli moj odgovor, zaboravit ću da ste me išta pitali, zaboravit ću cijeli ovaj razgovor. Ionako imam mnogo vlastitih nevolja.

Zavladala je tišina.

Noćni leptir letio je oko male svjetiljke. Arlie Denton izvadi duhana iz limenke koju je uvijek nosio sa sobom i počne ga žvakati.

— Rekao sam vam da ne bi trebalo... — progunda Sim Andersen.

— Prestani — prekine ga Bailey. — Mislim da je razgovor završen. Nemamo više što reći. Ispijmo bocu do kraja i pođimo na ples.

On uzme bocu i popije gutljaj, a onda je pruži Ballangeru.

— Pij, Jime — promrmlja.

— Hvala — reče Ballanger i prihvati bocu.

Ispije gutljaj. Burbon je bio dobar, nema sumnje. Zatim pruži bocu Andersenu.

Na kraju se boca našla u rukama Arliea Dentona. Denton

popije velik gutljaj, a onda stavi bocu na stol. Ballangeru nije bilo jasno kako Denton uspijeva piti s duhanom u ustima. Pretpostavljao je da se čovjek već dobro izvježbao.

— E pa — reče Ballanger i duboko udahne, osjećajući kako ga žari u prsima od žestokog pića. — Ja idem. Vidimo se na plesu.

— Bit ćemo tamo — reče Bailey i ustane. — I kako si rekao, zaboravimo ovaj razgovor.

— Računajte na to — reče Ballanger.

Ballanger otvori vrata i izađe. Mjesec je već bio na nebu.

Polako zaobiđe staru zgradu.

Osjećao se ugodno. Noć je bila topla. Duboko udahne čisti zrak. U ovoj staroj kovačnici bilo je prilično zagušljivo.

Bilo mu je krivo što je prihvatio poziv za ovaj sastanak s Baileyem i njegovim prijateljima, ali sad je gotovo. Bili su sumnjičavi i to je bilo razumljivo. Nisu mogli znati kome bi vjerovali jer ovo što su željeli poduzeti nije bila mala stvar.

Ballanger nesvjesno ubrza korak, kao da se želi što prije udaljiti od trojice koji su ostali u napuštenoj kovačnici.

* * *

Prije nego što je krenuo na ples u Dom dobrotvornog društva, Ballanger odluči svratiti do kuće gdje je stanovala obitelj Freeman.

Bankarova je kuća bila u mraku. Ballanger se zabrine.

A što ako je Helena već napu-

stila grad? Možda je ipak otišla na ples?

Ballanger pogleda naokolo. Prostor oko kuće bio je obrašao visokom travom. To bi trebalo značiti da Freemanovi nemaju konje. Tako je i bilo. U blizini kuće nije bilo štale.

Ballanger se zaputi u gradsku konjušnicu. Ondje je radio stari Bobby Smitty.

— Da, poznajem gospođicu Freeman — odgovori on na Ballangerovo pitanje — ali nije dolazila ovamo.

Ballanger s olakšanjem udahne.

Napokon se zaputi u dvoranu gdje se održavao ples. Cotton je stajao pred ulazom.

— Unutra je velika gužva — reče on.

Ballangeru nije promaklo da mu je prijatelj malo pripit. Već je isprobao punč što se dijelio u muškoj garderobi.

— Helena je ovdje — nastavi Cotton. — Tu je i njen otac, pa Slade Cannon i njegovi »podanici«, zatim braća Tate.

— Je li tu i Maria Rogette? — upita Ballanger.

— Da. Mogu ti reći da je ona večeras jedna od najljepših djevojaka. Ima prekrasnu haljinu, a i njene su djevojke dotjerane.

— Mene zanima samo njihova šefica — reče Ballanger i krene prema ulazu.

Cotton ga uhvati za lakat.

— Maria cijelo vrijeme pleše s Rubeom — napomene.

— Mislim da je vrijeme da pogledam malo naokolo — odvra- ti Ballanger.

Dvorana za ples bila je prilič-

